

POŠTOVANI POLJOPRIVREDNI PROIZVOĐAČI I DRAGI GLEDAOCI DOBRO DOŠLI U „ZELENU PROGNOZU“

DANAS VAS INFORMIŠEMO O INVAZIVNIM STENICAMA U POLJOPRIVREDNOJ PROIZVODNJI

VIZUELNIM PREGLEDIMA POLJOPRIVREDNIH USEVA I ZASADA REGISTROVANO JE PRISUSTVO DVE VRSTE INVAZIVNIH STENICA, ZELENE (POVRTNE) STENICE (*Nezara viridula*) I BRAON MRAMORASTE STENICE (*Halyomorpha halys*).

ZELENA ILI POVRTNA STENICA POTIČE IZ TROPSKIH I SUBTROPSKIH KRAJEVA. KOD NAS JE PRVI PUT REGISTROVANA 2007. GODINE NA FRUŠKOJ GORI I U OKOLINI BEOGRADA. OD TADA SE SVAKE GODINE REGISTRUJE NJENO PRISUSTVO U USEVIMA PAPRIKE, PARADAJZA, KROMPIRA, BORANIJE, SOJE, KUKURUZA I U ZASADIMA VOĆA I VINOVE LOZE.

SLIKA 1. ZELENA (POVRTNA) STENICA NA RAZLIČITIM BILJNIM KULTURAMA

ŠTETE PRIČINJAVAJU LARVE I ODRASLE JEDINKE KOJE BUŠE BILJNO TKIVO I SISAJU SOKOVE. VELIKE ŠTETE PRIČINJAVAJU NA ZRELIM PLODOVIMA, GDE NA MESTIMA ISHRANE DOLAZI DO DISKOLORACIJA NA POKOŽICI, PLODOVI DOBIJAJU GORAK UKUS I GUBE TRŽIŠNU VREDNOST.

BRAON MRAMORASTA STENICA JE POREKLOM IZ ISTOČNE AZIJE. U EVROPI, PRVI PUT JE UOČENA 2007. GODINE, A U NAŠOJ ZEMLJI 2015. GODINE. U NAŠOJ ZEMLJI, DO OVE PROIZVODNE SEZONE, OVA VRSTA JE REGISTROVANA U USEVIMA SOJE, KUKURUZA, PARADAJZA I PAPRIKE KAO I U ZASADIMA JABUKA, KRUŠAKA, BRESAKA, ORAHA, LESKE, MALINE I VINOVE LOZE.

SLIKA 2. BRAON MRAMORASTA STENICA NA RAZLIČITIM BILJNIM KULTURAMA

ŠTETE NANOSE I ODRASLE JEDINKE I LARVE SISANJEM BILJNIH SOKOVA IZ SVIH NADZEMNIH DELOVA BILJAKA. NA POVRŠINI PLODOVA USLED ISHRANE NASTAJU NEKROTIČNE TAČKE I UDUBLJENJA I TAKVI PLODOVI GUBE TRŽIŠNU VREDNOST.

OD REGISTROVANJA PRVE POJAVE POMENUTIH STENICA NA PODRUČJU SRBIJE PA DO DANAS, DOŠLO JE DO ZNAČAJNOG POVEĆANJA NJIHOVE BROJNOSTI, ŠTO PREDSTAVLJA VISOK RIZIK DA POSTANU EKONOMSKI VEOMA ZNAČAJNE ŠTETOČINE VELIKOG BROJA GAJENIH BILJAKA KOD NAS.

NJIHOVO PRISUSTVO TOKOM OVE PROIZVODNE GODINE JE REGISTROVANO U ZASADIMA BRESAKA, NEKTARINA, JABUKA, DUNJA, KRUŠAKA, TREŠANJA, MALINA, LESKE I VINOVE LOZE KAO I U USEVIMA KROMPIRA, KUPUSA I DR.

SLIKA 3. BRAON MRAMORASTA STENICA NA BRESKVI I DUNJI

SLIKA 4. ZELENA (POVRTNA STENICA) NA PŠENICI I VINOVOJ LOZI

U TOKU JE MIGRACIJA ODRASLIH JEDINKI PREZIMLJUJUĆE GENERACIJE OVE DVE VRSTE STENICA U POLJOPRIVREDNE USEVE I ZASADE I NJIHOVA DOPUNSKA ISHRANA I PARENJE. SADA JE VEOMA VAŽNO UTVRDITI NJIHOVO PRISUSTVO NA PARCELAMA I PRE POLAGANJA JAJA SPROVESTI MERE SUZBIJANJA.

PROIZVOĐAČIMA SE PREPORUČUJU PREGLEDI USEVA I ZASADA NA PRISUSTVO INVAZIVNIH STENICA. UKOLIKO SE UOČI NJIHOVO PRISUSTVO, SA CILJEM SPREČAVANJA POLAGANJA JAJA I DALJEG RAZVOJA, PREPORUČUJE SE PRIMENA REGISTROVANIH INSEKTICIDA IZ GRUPE PIRETROIDA.

IAKO SU INSEKTICIDI IZ POMENUTE HEMIJSKE GRUPE POKAZALI DOBRU EFIKASNOST U NJIHOVOM SUZBIJANJU, TREBA POVESTI RAČUNA O TOME DA JE NJIHOVA UPOTREBA OGRANIČENA U PERIODU ZRENJA PLODOVA.

NA MANJIM PROIZVODNIM POVRŠINAMA MOGUĆE JE MEHANIČKO SAKUPLJANJE I UNIŠTAVANJE ODRASLIH JEDINKI I LARVI STENICA.

.....

POŠTOVANI POLJOPRIVREDNI PROIZVOĐAČI I POŠTOVANI GLEDAOCI, DETALJNIJE INFORMACIJE O POJAVI ŠTETNIH ORGANIZAMA I MERAMA KONTROLE MOŽETE POGLEDATI NA SAJTU PROGNOZNO IZVEŠTAJNE SLUŽBE ZAŠTITE BILJA VOJVODINE WWW.PISVOJVODINA.COM